।।ଷଟ୍‌ଚତ୍ୱାରିଂଶ(୪୬)ଅଧ୍ୟାୟ ।।

।।ବାବାଙ୍କର ଗୟା ଯାତ୍ରା, ଛାଗଳର ପୂର୍ବ ଜନ୍ମ କଥା ।।

ଏହି ଅଧ୍ୟାୟରେ ଶ୍ୟାମାଙ୍କର କାଶୀ, ପ୍ରୟାଗ ଏବଂ ଗୟା ଯାତ୍ରା ଏବଂ ବାବା କିପରି ସେଠାରେ ତାଙ୍କଠାରୁ ଆଗୁଆ ପହଞ୍ଚିଗଲେ(ଫଟୋ ରୂପରେ) ତଥା ଦୁଇ ଛାଗଳର ପୂର୍ବ ଜନ୍ମର କାହାଣୀ ବର୍ଣ୍ଣିତ ହୋଇଛି ।

ପ୍ରସ୍ତାବନା : ହେ ସାଇ ! ଧନ୍ୟ ଆପଣଙ୍କ ଶ୍ରୀଚରଣ, ଯାହାର ସ୍ମରଣ ଦ୍ୱାରା ଅଶେଷ ସୁଖପ୍ରାପ୍ତ ହୁଏ ! ଧନ୍ୟ ଆପଣଙ୍କ ଭବଭୟବିନାଶକ ସ୍ୱରୂପ ଦର୍ଶନ, ଯା'ର ଫଳସ୍ୱରୂପ କର୍ମବନ୍ଧନ ଦୂରହୁଏ । ଯଦିଓ ଏବେ ଆପଣଙ୍କର ସଗୁଣ ସ୍ୱରୂପର ଦର୍ଶନ ଆଉ ମିଳିବ ନାହିଁ, ତଥାପି ଯଦି ଭକ୍ତଗଣ ଆପଣଙ୍କର ଶ୍ରୀଚରଣରେ ଶ୍ରଦ୍ଧା ରଖନ୍ତି ତାହେଲେ ଆପଣ ସେମାନଙ୍କୁ ପ୍ରତ୍ୟକ୍ଷ ଅନୁଭବ ପ୍ରଦାନ କରନ୍ତି । ଏକ ଅଜ୍ଞାତ ଆକର୍ଷଣ ଶକ୍ତି ଦ୍ୱାରା ନିକଟସ୍ଥ କିମ୍ବା ଦୂରସ୍ଥ ଭକ୍ତଙ୍କୁ ପାଖକୁ ଟାଣିଆଣି ସେମାନଙ୍କୁ ଏକ ଦୟାଳୁ ମାତା ସଦୃଶ ହୃଦୟରେ ଲଗାନ୍ତି । ହେ ସାଇ ! ଭକ୍ତମାନେ ଜାଣନ୍ତି ନାହିଁ, ଆପଣଙ୍କର ନିବାସସ୍ଥଳ କେଉଁଠି କିନ୍ତୁ ଆପଣ ଏପରି କୁଶଳତାରେ ଡୋରି ଲଗାଇଦିଅନ୍ତି ଯେ ଶେଷରେ ସେମାନଙ୍କର ଅନୁଭବ ହୁଏ କି ସହାୟତା କରିବାକୁ ଆପଣ ପଛରେ ଦଣ୍ଡାୟମାନ ହୋଇଛନ୍ତି । ଅହଂକାରର ବଶବର୍ତ୍ତୀ ହୋଇ ବିଜ୍ଞ, ପଣ୍ଡିତ ଓ ଶିକ୍ଷିତ ବ୍ୟକ୍ତିମାନେ ମଧ୍ୟ ଭବସାଗରର ପଙ୍କରେ ଘାଣ୍ଟିହୁଅନ୍ତି; କିନ୍ତୁ ହେ ପ୍ରଭୁ ସାଇ, ଆପଣଙ୍କର ଶକ୍ତିଦ୍ୱାରା ଆପଣ ଅସହାୟ, ସରଳ ସ୍ୱଭାବର ବ୍ୟକ୍ତି ଓ ଭକ୍ତଗଣଙ୍କୁ ଏହି ପଙ୍କରୁ ରକ୍ଷା କରିଥାନ୍ତି । ପରଦା ଆଢୁଆଳରେ ଏବଂ ଅଦୃଶ୍ୟ ଭାବରେ ଆପଣ ହିଁ ସମସ୍ତ ଖେଳ ରଚନା କରନ୍ତି । ପୁଣି ଆପଣ ଏପରି ଅଭିନୟ କରନ୍ତି ଯେପରି ତା' ସହ କୌଣସି ସମ୍ବନ୍ଧ ନାହିଁ । କେହି ବି ଆପଣଙ୍କର ସମ୍ପୂର୍ଣ୍ଣ ଜୀବନ ଗାଥା ଜାଣିପାରନ୍ତି ନାହିଁ । ଏଣୁ କାୟମନୋବାକ୍ୟରେ ଆପଣଙ୍କର ଶ୍ରୀଚରଣରେ ଶରଣାଗତ ହେବା ଏବଂ କୃତପାପର ବିନାଶ ପାଇଁ ସର୍ବଦା ଆପଣଙ୍କର ନାମସ୍ମରଣ କରିବା ଭିନ୍ନ ଅନ୍ୟ ପନ୍ଥା ନାହିଁ । ଏହା ହିଁ ଆମ ପାଇଁ ଶ୍ରେୟସ୍କର ମାର୍ଗ । ଆପଣ ଭକ୍ତମାନଙ୍କର ମନୋକାମନା ପୂର୍ଣ୍ଣ କରନ୍ତି, କିନ୍ତୁ ଯେଉଁମାନେ ନିଷ୍କାମ ଭକ୍ତ ସେମାନଙ୍କୁ ପରମାନନ୍ଦ ପ୍ରଦାନ କରନ୍ତି । କେବଳ ଆପଣଙ୍କର ନାମଜପ ଭକ୍ତମାନଙ୍କ ପାଇଁ ସହଜ ସାଧନା ଅଟେ । ଏହାଦ୍ୱାରା ରାଜସିକ ଓ ତାମସିକ ଗୁଣ ହ୍ରାସପାଇ ସାତ୍ତ୍ୱିକ ଏବଂ ଧାର୍ମିକ ଗୁଣ ବିକଶିତ ହେବ । ଏହାସହ କ୍ରମଶଃ ବିବେକ, ବୈରାଗ୍ୟ ଓ ଜ୍ଞାନ ପ୍ରାପ୍ତି ହେବ । ଏହାପରେ ଆମେ ଆତ୍ମସ୍ଥିତ ହୋଇ ଗୁରୁଙ୍କ ସହିତ ଅଭିନ୍ନତା ପ୍ରାପ୍ତ କରିବା(ବାସ୍ତବରେ ଉଭୟ ଏକ) । ଏହାକୁ ଗୁରୁଙ୍କ ପ୍ରତି ପୂର୍ଣ୍ଣ ଶରଣାଗତି ବୋଲି କୁହାଯିବ । ଏହାର ନିଶ୍ଚିତ ସଂକେତ ହେଉଛି ମନ ସ୍ଥିର ଏବଂ

ଶାନ୍ତ ହୋଇଯିବ । ଏହି ଶରଣାଗତି, ଭକ୍ତି ଏବଂ ଜ୍ଞାନର ମହିମା ଅଦ୍ୱିତୀୟ, କାରଣ ଏହା ସହିତ ଶାନ୍ତି, ବୈରାଗ୍ୟ, କୀର୍ତ୍ତି, ମୋକ୍ଷ ଇତ୍ୟାଦିର ପ୍ରାପ୍ତି ମଧ୍ୟ ସୁଗମ ହୁଏ । ବାବା ଯଦି ଜଣକୁ ଭକ୍ତ ରୂପେ ଗ୍ରହଣ କରନ୍ତି ତାହେଲେ ସେ ସର୍ବଦା ତାହା ପାଖରେ ରହନ୍ତି, ଦିନ ହେଉ କି ରାତି, ସେ ନିକଟରେ ଥାଉ ବା ଦୂରରେ । ଭକ୍ତ ଯେଉଁଠାକୁ ବି ଯାଉନା କାହିଁକି, ବାବା କୌଣସି ନା କୌଣସି ରୂପରେ ସେଠାରେ ଆଗରେ ପହଞ୍ଚିଯାଆନ୍ତି । ନିମ୍ନଲିଖିତ କଥାରୁ ଏହା ସ୍ପଷ୍ଟ ହୁଏ ।

ଗୟା ଯାତ୍ରା : ବାବାଙ୍କ ପଦାରବିନ୍ଦରେ ସଂଯୁକ୍ତ ହେବାର କିଛି ବର୍ଷ ପରେ କାକାସାହେବ ଦୀକ୍ଷିତ ତାଙ୍କ ଜ୍ୟେଷ୍ଠ ପୁତ୍ର ବାପୁର ଉପନୟନ ସଂସ୍କାର ନାଗପୁରରେ କରିବାକୁ ସ୍ଥିର କଲେ । ଠିକ୍ ସେହି ସମୟରେ ନାନାସାହେବ ଚନ୍ଦୋରକର ମଧ୍ୟ ତାଙ୍କ ଜ୍ୟେଷ୍ଠ ପୁତ୍ରର ବାହାଘର ଗୋଆଲିଅରରେ ଧାର୍ଯ୍ୟ କଲେ । ଉଭୟ ଦୀକ୍ଷିତ ଓ ଚନ୍ଦୋରକର ଶିରିଡ଼ି ଆସିଲେ ଏବଂ ବାବାଙ୍କୁ ନିମନ୍ତ୍ରଣ କଲେ । ବାବା ତାଙ୍କର ପ୍ରତିନିଧି ରୂପେ ଶ୍ୟାମାଙ୍କୁ ଯିବାକୁ ପରାମର୍ଶ ଦେଲେ; କିନ୍ତୁ ଯେତେବେଳେ ବ୍ୟକ୍ତିଗତ ଭାବେ ତାଙ୍କୁ ସ୍ୱୟଂ ପଦାର୍ପଣ କରିବାକୁ ସେମାନେ ଅନୁରୋଧ କଲେ, ବାବା କହିଲେ ବନାରସ ଏବଂ ପ୍ରୟାଗ ସାରି ଆମେ ଶ୍ୟାମାଠାରୁ ଆଗ ପହଞ୍ଚିଯିବୁ ।' ପାଠକଗଣ ! ଏହି କଥାକୁ ଟିକିଏ ଧ୍ୟାନ ସହକାରେ ଶୁଣନ୍ତୁ, କାରଣ ଏହା ବାବାଙ୍କ ସର୍ବବ୍ୟାପକତାର ପରିଚୟ ।

ବାବାଙ୍କଠାରୁ ଅନୁମତି ନେଇ ଶ୍ୟାମା ପ୍ରଥମେ ନାଗପୁର ଓ ଗୋଆଲିଅର ଏବଂ ତାପରେ କାଶୀ, ପ୍ରୟାଗ ଓ ଗୟା ଯିବାକୁ ସ୍ଥିର କଲେ । ଆପ୍ପାକୋତେ ମଧ୍ୟ ଶ୍ୟାମାଙ୍କ ସହିତ ଯାତ୍ରା କଲେ । ପ୍ରଥମେ ବ୍ରତଘର କାର୍ଯ୍ୟରେ ଯୋଗଦେବା ପାଇଁ ସେମାନେ ନାଗପୁର ଗଲେ । କାକାସାହେବ ବାଟ ଖର୍ଚ୍ଚ ପାଇଁ ଶ୍ୟାମାଙ୍କୁ ଦୁଇଶହ ଟଙ୍କା ଦେଲେ । ସେଠାରୁ ସେମାନେ ବିବାହ ଉତ୍ସବରେ ଯୋଗଦେବା ନିମନ୍ତେ ଗୋଆଲିଅର ଗଲେ । ନାନାସାହେବ ଚନ୍ଦୋରକର ତାଙ୍କୁ ଶହେ ଟଙ୍କା ଏବଂ ଶ୍ରୀ ଜଠର ନାମରେ ତାଙ୍କର ଜଣେ ସମ୍ପର୍କୀୟ ଆଉ ଶହେ ଟଙ୍କା ଶ୍ୟାମାଙ୍କୁ ଦେଲେ । ସେଠାରୁ ଶ୍ୟାମା କାଶୀ ଗଲେ ଓ ତାପରେ ଅଯୋଧ୍ୟା । କାଶୀରେ ଶ୍ରୀ ଜଠରଙ୍କ ଲକ୍ଷ୍ମୀନାରାୟଣ ମନ୍ଦିରରେ ସେମାନଙ୍କର ସ୍ୱାଗତ କରାଗଲା । ଅଯୋଧ୍ୟାରେ ମଧ୍ୟ ଜଠରଙ୍କ ମ୍ୟାନେଜର ଶ୍ୟାମାଙ୍କର ସୁବ୍ୟବସ୍ଥା କଲେ । ଶ୍ୟାମା ଏବଂ କୋତେ ଅଯୋଧ୍ୟାରେ ୨୧ ଦିନ ତଥା କାଶୀରେ ଦୁଇ ମାସ ରହିବା ପରେ ଗୟା ଅଭିମୁଖେ ଗଲେ । ଗୟାରେ ପ୍ଲେଗ ରୋଗ ବ୍ୟାପିଥିବା ଖବର ରେଳଯାତ୍ରା ସମୟରେ ଶୁଣି ସେମାନଙ୍କ ମନ ଶଙ୍କାଗ୍ରସ୍ତ ଥିଲା । ତଥାପି ରାତିରେ ଗୟା ଷ୍ଟେସନରେ ଓହ୍ଲାଇଲେ ଏବଂ ଗୋଟିଏ ଧର୍ମଶାଳାକୁ ଗଲେ । ପରଦିନ ସକାଳେ ଗୟାର ଯାତ୍ରୀପଣ୍ଡା, ଯେଉଁମାନେ ଯାତ୍ରୀମାନଙ୍କର ରହିବା, ଖାଇବା ଆଦି ବ୍ୟବସ୍ଥା କରିଥାନ୍ତି, ସେଠାରେ ପହଞ୍ଚି କହିଲେ ସମସ୍ତ ଯାତ୍ରୀ ପ୍ରସ୍ଥାନ କଲେଣି, ଆପଣମାନେ ମଧ୍ୟ ଫେରିଯାଆନ୍ତୁ । ଶ୍ୟାମା ତାଙ୍କୁ କହିଲେ କ'ଣ ପ୍ଲେଗର ଭୟ ଅଛି ? ଯାତ୍ରୀପଣ୍ଡା

କହିଲେ 'ଆପଣ ମୋ ଘରେ ପହଞ୍ଚି ପ୍ରକୃତ ଅବସ୍ଥା ଅନୁଭବ କରିପାରିବେ ।' ଏହାପରେ ଶ୍ୟାମା ବନ୍ଧୁଙ୍କ ସହିତ ପହଞ୍ଚିଲେ । ତାଙ୍କର ଘର ଏକ ବିରାଟ ଅଟ୍ଟାଳିକା ସଦୃଶ ଥିଲା, ଯେଉଁଥିରେ ବହୁ ଯାତ୍ରୀଙ୍କ ବିଶ୍ରାମ ପାଇଁ ସୁବିଧା ଥିଲା । ଶ୍ୟାମାଙ୍କୁ ସେଠାରେ ରଖାଗଲା । ପରିବେଶ ଦୃଷ୍ଟିରୁ ଜାଗାଟି ଶ୍ୟାମାଙ୍କୁ ଖୁବ୍ ଭଲ ଲାଗିଲା । ପ୍ରବେଶକକ୍ଷର ଠିକ୍ ମଝିରେ ବାବାଙ୍କର ଗୋଟିଏ ବଡ଼ ଫଟୋ ଟଙ୍ଗାହୋଇଥିଲା । ତାକୁ ଦେଖି ଶ୍ୟାମାଙ୍କର ଆନନ୍ଦ କହିଲେ ନସରେ । ତାଙ୍କର ହୃଦୟ ପ୍ରେମଭାବରେ ପୂରିଉଠିଲା ଏବଂ ବାବାଙ୍କର ଉକ୍ତି ମନେ ପଡ଼ିଗଲା ଯେ 'କାଶୀ ଓ ପ୍ରୟାଗ ସାରି ମୁଁ ଶ୍ୟାମାଠାରୁ ଆଗ ପହଞ୍ଚିଯିବି ।' ଶ୍ୟାମାଙ୍କର ଆଖିରୁ ଅଶ୍ରୁଧାର ବହିବାକୁ ଲାଗିଲା, ଶରୀର ରୋମାଞ୍ଚିତ ହୋଇଉଠିଲା ଏବଂ କଣ୍ଠ ବାଷ୍ପରୁଦ୍ଧ ହୋଇଗଲା । କାନ୍ଦି କାନ୍ଦି ତାଙ୍କର ଗଳା ବସିଗଲା । ଯାତ୍ରୀପଣ୍ଡାଜଣକ ଶ୍ୟାମାଙ୍କର ଏପରି ଅବସ୍ଥା ଦେଖି ପ୍ଲେଗ ରୋଗର ଶଙ୍କାରେ ସେ ଭୟଭୀତ ହୋଇପଡ଼ିଛନ୍ତି ବୋଲି ମନେ କଲେ । ମାତ୍ର ଶ୍ୟାମା ତାଙ୍କୁ ତା'ର ବିପରୀତ ପ୍ରଶ୍ନ କଲେ ଯେ ବାବାଙ୍କର ଏହି ଫଟୋଟି ସେ କେଉଁଠୁ ପାଇଲେ ? ଯାତ୍ରୀପଣ୍ଡା କହିଲେ ତାଙ୍କର ଦୁଇତିନିଶହ ଏଜେଣ୍ଟ ମନମାଡ଼, ପୁଣାତାମ୍ଭେ ପ୍ରଭୃତି ଅଞ୍ଚଳରେ କାର୍ଯ୍ୟରତ ଅଛନ୍ତି ତଥା ସେଠାରୁ ଗୟା ଆସୁଥିବା ଯାତ୍ରୀମାନଙ୍କର ଯତ୍ନ ନେଇଥାନ୍ତି । ସେମାନଙ୍କଠାରୁ ମୁଁ ଶିରିଡ଼ିର ସାଇ ମହାରାଜଙ୍କର କୀର୍ତ୍ତି ଶୁଣିଥିଲି । ପ୍ରାୟ ୧୨ ବର୍ଷ ତଳେ ମୁଁ ଶିରିଡ଼ି ଯାଇ ବାବାଙ୍କ ଦର୍ଶନ ସୁଯୋଗ ଲାଭ କରିଥିଲି ଏବଂ ସେଠାରେ ଶ୍ୟାମାଙ୍କ ଘରେ ଲାଗିଥିବା ତାଙ୍କର ଫଟୋଟି ପ୍ରତି ଆକର୍ଷିତ ହୋଇଥିଲି । ଶ୍ୟାମାଙ୍କର ପୂର୍ବ ସ୍ମୃତି ଜାଗ୍ରତ ହୋଇଗଲା ଏବଂ ଯେତେବେଳେ ଗୟା ଯାତ୍ରୀପଣ୍ଡା ଜାଣିଲେ ଯେ ଇଏ ହେଉଛନ୍ତି ସେହି ଶ୍ୟାମା, ଯିଏ ତାଙ୍କୁ ବାବାଙ୍କର ଉକ୍ତ ଫଟୋ ଦେଇ ଅନୁଗୃହୀତ କରିଥିଲେ, ସେ ଆଜି ତାଙ୍କର ଅତିଥି ହୋଇ ଆସିଛନ୍ତି ତାଙ୍କର ଆନନ୍ଦର ସୀମା ରହିଲା ନାହିଁ । ଉଭୟେ ବଡ଼ ପ୍ରେମ ସହକାରେ ବାର୍ତ୍ତାଳାପ କରିବାରେ ଲାଗିଲେ । ଯାତ୍ରୀପଣ୍ଡା ଶ୍ୟାମାଙ୍କୁ ରାଜକୀୟ ଢ଼ାଞ୍ଚାରେ ସତ୍କାର କଲେ । ସେ ଜଣେ ଧନୀ ବ୍ୟକ୍ତି ଥିଲେ । ନିଜେ ଏକ ପାଲିଙ୍କିରେ ବସିଲେ ଏବଂ ଶ୍ୟାମାଙ୍କୁ ହାତୀ ପିଠିରେ ବସାଇ ନଗର ପରିକ୍ରମା କଲେ ତଥା ତାଙ୍କର ସମସ୍ତ ସୁଖ ସୁବିଧା ପ୍ରତି ବିଶେଷ ଧ୍ୟାନ ଦେଲେ । ଏଥିରୁ ଏହା ସ୍ପଷ୍ଟ ହୁଏ ଯେ ବାବାଙ୍କର ଉକ୍ତି ଅକ୍ଷରେ ଅକ୍ଷରେ ସତ୍ୟ ପ୍ରମାଣିତ ହୁଏ । ଭକ୍ତମାନଙ୍କ ପ୍ରତି ତାଙ୍କର ପ୍ରେମର ତୁଳନା ନାହିଁ । କେବଳ ସେତିକି ନୁହେଁ, ସମସ୍ତ ପ୍ରାଣୀଙ୍କୁ ସେ ସମାନ ପ୍ରେମ କରୁଥିଲେ ଏବଂ ସେମାନଙ୍କୁ ତାଙ୍କର ସ୍ୱରୂପ ମନେ କରୁଥିଲେ । ନିମ୍ନଲିଖିତ କଥାରୁ ଏହା ସ୍ପଷ୍ଟ ହୁଏ ।

।। ଦୁଇ ଛାଗଳ କଥା ।।

ଦିନେ ବାବା ଲେଣ୍ଡିବାଗରୁ ଫେରୁଥିବାବେଳେ ବିପରୀତ ଦିଗରୁ ଏକ ଛେଳି ପଲ

ଆସିଲା । ତା'ମଧ୍ୟରୁ ଦୁଇଟି ଛେଳି ପାଖକୁ ଯାଇ ବାବା ପ୍ରେମସହକାରେ ସେମାନଙ୍କର ପିଠି ଆଉଁଶି ଦେଲେ ଓ ୩୨ଟଙ୍କା ଦେଇ କିଣିନେଲେ । ଉପସ୍ଥିତ ଭକ୍ତମାନଙ୍କ ଆଶ୍ଚର୍ଯ୍ୟର ସୀମା ରହିଲା ନାହିଁ । ସେମାନେ ଭାବିଲେ ଯେ ବାବା ଠକିଗଲେ, କାରଣ ଛେଳି ଗୋଟିକର ଦାମ୍ ୨ ଟଙ୍କା ଭିତରେ ହୋଇଥାନ୍ତା । ବେଶୀ ହେଲେ ୩ରୁ ୪ ଟଙ୍କା କି ଅତି ବେଶୀ ହୋଇ ୮ ଟଙ୍କା ହୋଇଥାନ୍ତା । ମାତ୍ର ୧୬ ଟଙ୍କା ଗୋଟିଏ ଛେଳିର ମୂଲ୍ୟ ! ସେମାନେ ବାବାଙ୍କ ଉପରେ ଅସୁଖୀ ହେଲେ । ଶ୍ୟାମା ଓ ତାତ୍ୟା ସେମାନଙ୍କର ଅସନ୍ତୋଷ ପ୍ରକଟ କଲେ । ବାବା କହିଲେ 'ମୋର ଘରଦ୍ୱାର କି ପତ୍ନୀ ନାହିଁ, ଟଙ୍କା ରଖି କ'ଣ ହେବ ।' ଯାଅ, ଏହି ଟଙ୍କାରେ ବଜାରରୁ ଚାରି ସେର ଡାଲି କିଣି ସେମାନଙ୍କୁ ଖୁଆଅ । ଛେଳିଦୁଇଟି ଖାଇସାରିବା ପରେ ବାବା ତା'ର ମାଲିକଙ୍କ ହାତକୁ ଛେଳିଦୁଇଟିକୁ ଫେରାଇଦେଲେ । ଏହାପରେ ଛେଳିଦ୍ୱୟର ପୂର୍ବଜନ୍ମର କାହାଣୀ ନିମ୍ନପ୍ରକାର କହିଲେ: 'ଶ୍ୟାମା, ତାତ୍ୟା ! ତୁମେ ଭାବୁଛ ଯେ ମୁଁ ଏଥିରେ ଠକିଗଲି । ତାହା ନୁହେଁ । ଏବେ ଶୁଣ । ଗତ ଜନ୍ମରେ ଏହି ଦୁଇଜଣ ମନୁଷ୍ୟ ଶରୀରରେ ଜନ୍ମଗ୍ରହଣ କରିଥିଲେ ଏବଂ ମୋର ସାନ୍ନିଧ୍ୟ ଲାଭ କରିଥିଲେ । ସେମାନେ ଦୁଇ ସମ୍ପର୍କୀୟ ଭାଇ ଥିଲେ । ପ୍ରଥମେ ସେମାନଙ୍କ ଭିତରେ ବନ୍ଧୁତା ଥିଲା; ପରେ ଜଣେ ଅନ୍ୟଜଣକର ଶତ୍ରୁ ପାଲଟିଗଲେ । ବଡ଼ ଭାଇ ଅଳସୁଆ ଥିଲା । ସାନ ଭାଇ ପରିଶ୍ରମୀ ଓ ବହୁ ଧନ ରୋଜଗାର କରିଥିଲା । ଏଣୁ ବଡ଼ ଭାଇ ତାକୁ ଈର୍ଷା କରୁଥିଲା ଓ ହତ୍ୟା କରି ତା'ର ଧନ ଲୁଟି ନେବାକୁ କୌଶଳ କରୁଥିଲା । ରକ୍ତ ସମ୍ପର୍କକୁ ଭୁଲି ଉଭୟ କଳହରେ ମାତିଲେ । ବଡ଼ ଭାଇ ସାନଭାଇକୁ ହତ୍ୟା କରିବା ପାଇଁ ପ୍ରୟାସ କରୁଥିଲା; କିନ୍ତୁ ସଫଳ ହେଉନଥିଲା । ଏହାପରେ ଜଣେ ଅନ୍ୟଜଣକର ଚରମ ଶତ୍ରୁ ପାଲଟିଗଲେ । ଦିନେ ବଡ଼ ଭାଇ ଗୋଟିଏ ଠେଙ୍ଗା ନେଇ ସାନଭାଇର ମୁଣ୍ଡରେ ପ୍ରହାର କଲା । ସାନଭାଇ ମଧ୍ୟ ପ୍ରତି ଆକ୍ରମଣ କରି ବଡ଼ ଭାଇ ଉପରେ କୁରାଢ଼ି ଚୋଟ ପକାଇଲା । ପରିଣତିସ୍ୱରୂପ ଘଟଣାସ୍ଥଳରେ ଉଭୟଙ୍କର ମୃତ୍ୟୁ ଘଟିଲା । ଏହାପରେ କର୍ମାନୁସାରେ ଉଭୟଙ୍କୁ ଛେଳି ଯୋନି ପ୍ରାପ୍ତ ହେଲା । ଯେମିତି ସେମାନେ ମୋ ପାଖ ଦେଇ ଯାଉଥିଲେ, ସେମାନଙ୍କ ପୂର୍ବଜନ୍ମକଥା ମନେପଡ଼ିଯିବାରୁ ମୋ ମନରେ ଦୟା ଆସିଲା । ଏଥିପାଇଁ ମୁଁ ସେମାନଙ୍କୁ ଖୁଆଇବାକୁ ଇଚ୍ଛାକଲି । ତୁମେ ଭାବିଲ ଯେ ମୁଁ ଏତେ ଟଙ୍କା ଦେଇ ଛେଳି ଦୁଇଟି କିଣିଲି କାହିଁକି ? ଯେହେତୁ ତୁମକୁ ଏହା ଭଲ ଲାଗିଲା ନାହିଁ, ତେଣୁ ମୁଁ ଛେଳି ଦୁଇଟି ଫେରାଇଦେଲି । କେବଳ ମନୁଷ୍ୟ ନୁହେଁ, ସମସ୍ତ ପ୍ରାଣୀଙ୍କ ପ୍ରତି ବାବାଙ୍କ ହୃଦୟରେ ଏହିପରି ଅପାର ଦୟା ଥିଲା ।

ଶ୍ରୀ ସଦ୍‌ଗୁରୁ ସାଇନାଥାର୍ପଣମସ୍ତୁ । ଶୁଭଂ ଭବତୁ ।।